

Agnieszka Molter

Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori w Jarosławiu
agnieszkamolter@o2.pl <https://orcid.org/0000-0002-4008-6596>

Środowisko lokalne jako źródło cennych wartości dla dzieci przedszkolnych – z doświadczeń Miejskiego Przedszkola nr 8 Montessori w Jarosławiu

Local environment as a source of valuable values for preschool children – from experience of Municipal Kindergarten no 8 Montessori in Jarosław

Abstrakt: Współpraca placówek przedszkolnych ze środowiskiem lokalnym jest dziś stałym elementem pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. Przedszkola odnajdują w środowisku lokalnym cenne wartości dla edukacji dzieci przedszkolnych w instytucjach, organizacjach i osobach, a także w rodzicach. W środowisku promowana jest także wartość wychowania przedszkolnego. Współpraca ze środowiskiem lokalnym przynosi wymierne korzyści w postaci wiedzy i umiejętności dzieci, zwłaszcza w odniesieniu do kompetencji społecznych i obywatelskich. Dobrze funkcjonująca placówka przedszkolna to taka, która we właściwy sposób działa na rzecz środowiska i pokazuje dzieciom w nim to, co najcenniejsze.

Słowa kluczowe: przedszkole, współpraca, środowisko lokalne, nauczyciel, edukacja

Abstract: Nowadays, cooperation of preschool institutions with the local environment is a permanent element of didactic, educational and caring work. Preschools find In local environment they find valuable values for education of

preschool children in institutions, organizations and individuals, as well as in parents. The value of preschool education is also promoted in the community. Cooperation with the local environment bringstangible benefits in terms of children'sknowledge and skills, especially with regard to social and civic competencies. A well-functioning kinder gartenis one that acts appropriately for the environment and shows the children in it what is most valuable.

Keywords: preschool, collaboration, community, teacher, education

Przedszkola to bardzo ważne placówki oświatowe, mocno osadzone w środowisku lokalnym. Obecnie otwarcie się tych placówek na stałą współpracę ze środowiskiem lokalnym jest jednym z ważniejszych zadań, bowiem znacząco wpływa ona na poziom realizacji funkcji dydaktycznych i wychowawczych. Odnalezienie w środowisku lokalnym odpowiednich instytucji i organizacji, które przez swoją działalność na rzecz dzieci pozwolą się im rozwijać harmonijnie i wszechstronnie, jest bardzo istotne. Taka współpraca to wyraz kultury przedszkola, którą można odnaleźć w organizowaniu optymalnych warunków do zdobywania przez dzieci wiedzy, umiejętności oraz odpowiednich postaw. To także otwarcie się na możliwości, jakie niesie środowisko lokalne oraz odpowiedź na jego potrzeby.

Zdobywanie wiedzy i umiejętności przez dzieci z powodzeniem może odbywać się poza budynkiem przedszkolnym i w znacznym stopniu przynosić wymierne korzyści dzieciom, ich rodzicom i nauczycielom. Na pewno współpraca ze środowiskiem lokalnym będzie uwarunkowana wieloma czynnikami. Te najważniejsze to: zasoby przestrzeni społecznej, gotowość do współpracy oraz mądrze wyznaczone cele. Zatem środowisko lokalne może stać się bardzo wartościowym i kreatywnym środowiskiem uczenia się dzieci przedszkolnych. Efektywne funkcjonowanie placówki przedszkolnej bez włączenia w proces edukacyjno-wychowawczy zasobów środowiska lokalnego jest wręcz dzisiaj niemożliwe. W podstawie programowej wychowania przedszkolnego wyraźnie określono cele, jakie stoją przed placówkami przedszkolnymi. Istotne znaczenie przypisano zadaniom profilaktyczno-wychowawczym oraz wspieraniu aktywności dziecka poprzez tworzenie sytuacji edukacyjnych do gromadzenia przez dzieci doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze rozwoju dziecka. To także wspieranie dziecięcej eksploracji świata. Podstawa programowa wyznacza także placówkom przedszkolnym „zadanie współdziałania z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami uznanymi przez rodziców za źródło istotnych

wartości na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka” (Podstawa programowa, 2017). Współczesny przedszkolak powinien funkcjonować w dynamicznie zmieniającym się środowisku, w którym to przy pomocy nauczycieli powinien odnaleźć możliwość realizowania swoich pragnień, zainteresowań i uzdolnień. Stąd ogromne zadanie dla nauczycieli, aby w lokalnej przestrzeni odnaleźli i włączyli do praktyki przedszkolnej organizacje, instytucje i osoby będące źródłem cennych wartości dla dzieci przedszkolnych. Kontakt dziecka ze środowiskiem lokalnym w znacznym stopniu będzie stwarzał możliwość stymulowania jego aktywności, w szczególności poznawczej. Dzieci przedszkolne są bardzo otwarte na nowe doświadczenia, samodzielne odkrywanie, zdobywanie wiedzy przez działanie i przeżywanie. W środowisku lokalnym mogą więc nabyć cenne doświadczenia, zgromadzić wiedzę, umiejętności i wiadomości oraz poznać wartości tkwiące w bliższym i dalszym środowisku. Wprowadzenie dzieci do aktywnego uczestnictwa w życiu środowiska lokalnego jest sporym wyzwaniem dla nauczycieli. To oni będą właśnie inspirować dzieci do poznawania i odkrywania prawideł rządzących otaczającym go światem. „Otwarcie placówki oświatowej na otoczenie, wykorzystywanie tkwiącego w nim potencjału i budowanie partnerskich relacji ze społecznością małej ojczyzny jest niezbędne do realizacji funkcji dydaktycznych i wychowawczych przez nauczycieli, pedagogów i wychowawców” (Szczurek-Boruta, Chojnacka-Szynaszko, Gancarz, 2016).

Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori w Jarosławiu poprzez wdrożenie do praktyki przedszkolnej systemu edukacyjno-wychowawczego Marii Montessori w znacznym stopniu wpisało się w przestrzeń edukacyjną miasta. Przyjęcie koncepcji pedagogicznej włoskiej lekarski i pedagoga zmieniło postrzeganie dziecka, a przede wszystkim, zmieniło organizację otoczenia edukacyjnego. Zapewnienie dzieciom bezpośredniego kontaktu ze środowiskiem lokalnym i stwarzanie w tym środowiskusytuacji edukacyjnych stało się ogromnym atutem pracy przedszkola. Dzieci będąc uczestnikami środowiska lokalnego, będągromadzićkluczowe kompetencje, a tym samymbędąrozwiijaćswoje indywidualne wyobrażenia o osobach, przedmiotach i procesach zachodzących w ich najbliższym środowisku lokalnym. Tym samym będą rozwijać swoją aktywność poznawczą, a przede wszystkim osobowość.

Otworzenie się przedszkola na współczesne, społeczne problemy, potrzeby, a także oczekiwania środowiska lokalnego jest jednym z ważnych zadań. Przedszkole Montessori dzięki twórczej adaptacji systemu edukacyjno-wychowawczego Marii Montessori jest znaczącą placówką w środowisku lokalnym. Jako placówka przedszkolna również jest otwarta na to środowisko i czerpie z niego to, co najcenniejsze dla najmłodszych. Przedszkole z powodzeniem włącza możliwości i zasoby środowiska lokalnego do realizacji zadań

dydaktyczno-wychowawczych. Nauczyciele znając potrzeby przedszkolaków, inicjują współpracę środowiskową. Współdziałanie przedszkola i środowiska lokalnego ma istotne walory edukacyjne i wychowawcze. Współpraca przedszkola ze środowiskiem jest efektywna dzięki bogactwu działań, a także dzięki atrakcyjnym metodom i formom współdziałania.

Przedszkole Montessorima bogate doświadczenia we współpracy ze środowiskiem lokalnym. Od 1994 roku wdraża system edukacyjno-wychowawczy Marii Montessori. Zatem warto zwrócić uwagę na to, w jaki sposób Maria Montessori postrzegała dziecko przez pryzmat jego uczestnictwa w życiu społecznym? Rozwój człowieka w każdym zakresie odbywa się zawsze wśród innych ludzi. „Dziecko jest budowniczym własnej osobowości. Rozwój dziecka dokonuje się według indywidualnego „planu rozwoju”. Stąd tak ważne jest pokazanie dziecku, że stanowi część całości” (Miksza, 2014). Dlatego też Maria Montessori twierdziła, że nie może być przypadkowe to, gdzie i jak się dziecko wychowuje. Znaczący wpływ przypisywała stworzeniu takiego otoczenia, aby jak najpełniej wpływało na dziecko i sprzyjało jego optymalnemu rozwojowi. Takie bodźce wspomagające poznawczy i intelektualny rozwój dziecka płyną również ze środowiska lokalnego, a zadaniem nauczycieli jest je odnaleźć. Maria Montessori w wyniku swoich badań postulowała, aby organizować dzieciom dynamicznie zmieniającą się przestrzeń życiową, która to będzie sprzyjać rozwojowi, pomagać dziecku stać się samodzielnym i niezależnym. Obcowanie dziecka ze środowiskiem lokalnym pozwoli mu w przyszłości swobodnie się w tym otoczeniu rozwijać. Dlatego tak ważne jest rozwijanie potencjału rozwojowego dziecka w korelacji ze środowiskiem lokalnym.

Dzieci szczególnie w okresie przedszkolnym wykazują dążenie do reagowania zainteresowaniem na to, co dzieje się w jego najbliższym otoczeniu, wykazują wzmożoną radość odkrywania otaczającego świata. Bez pozytywnego wpływu środowiska lokalnego rozwój dziecka, który w tym okresie przebiega niezwykle intensywnie, niebędzie mógł się w pełni dokonywać. Stąd twierdzenie Marii Montessori, że prawidłowy rozwój dziecka może zachodzić tylko we właściwej relacji ze środowiskiem. Odpowiednie dla dziecka otoczenie, to otoczenie bogate w różnorodne bodźce, pobudzające różne formy aktywności, to otoczenie właściwie zorganizowane oraz dostosowane do właściwości, możliwości fizycznych i psychicznych dziecka. Stąd bardzo ważne zadanie nauczycieli, polegające na stałej obserwacji dzieci, ich aktualnego poziomu rozwoju, zasobu wiedzy, doświadczeń i umiejętności, zainteresowań i na bazie tej wiedzy organizowanie otoczenia edukacyjnego w interakcji ze środowiskiem lokalnym.

Prawidłowo i efektywnie działająca placówka oświatowa powinna planować zdania do zrealizowania, które to dokonywać się będą we współpracy ze

środowiskiem lokalnym. Dobra znajomość zasobów tego środowiska pozwala na wykorzystanie jego potencjału w pracy z dziećmi i będzie miała ogromny wpływ na bardzo ważny proces profilaktyczno-wychowawczy.

Zadania realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym wskazywane są przez przedszkola w planach współpracy z rodzicami oraz w programach profilaktyczno-wychowawczych. Program profilaktyczno-wychowawczy Przedszkola Montessori pt. „W zgodzie ze światem” uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną ma między innymi wspomagać edukację dzieci w zakresie bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach życia codziennego, kształtować model określonych kompetencji w danym zakresie, wzmocnić wśród dzieci wartości uniwersalne. Założenia edukacji montessoriańskiej obejmują oddziaływania wychowawcze, a także profilaktykę zdrowia psychofizycznego, bezpieczeństwo, rozwijanie dziecięcego potencjału, zainteresowań oraz niwelowanie deficytów. Są one realizowane poprzez bodźce różnych dziedzin i kierunków wychowawczo-dydaktycznych również z wykorzystaniem możliwości i potencjału, jakie oferuje środowisko lokalne.

W zakresie współpracy przedszkola ze środowiskiem lokalnym nie można pominąć kwestii związanej z rozwijaniem wśród dzieci kluczowych kompetencji, w tym kompetencji społecznych i obywatelskich. Są to kompetencje, które pozwolą przedszkolakom w przyszłości świadomie uczestniczyć w życiu społecznym. Dlatego tak ważne jest wyposażenie dzieci w wiedzę i umiejętności odnoszące się do zwrotów grzecznościowych, tolerancji, działań na rzecz środowiska i wspólnego dobra, znajomości praw dziecka, prezentowania postaw prospołecznych, rozumienia zasad postępowania i reguł zachowania w różnych okolicznościach i środowiskach, umiejętności współpracy. Ważne będzie także rozwijanie poczucia przynależności społecznej.

Obecnie wielu rodziców dzieci przedszkolnych jako bardzo ważni dla przedszkola uczestnicy środowiska lokalnego, przejawia zainteresowanie i chęć współpracy z przedszkolem. Rodzice to bardzo ważni sojusznicy przedszkola, a potencjał w nich tkwiący jest nieoceniony, zwłaszcza w zakresie preorientacji zawodowej przedszkolaków.

To rodzice w ogromnej mierze powinni stać się głównymi sprzymierzeńcami oddziaływań edukacyjno-wychowawczych. Zarówno nauczycielom przedszkola, jak i rodzicom powinno zależeć, aby te oddziaływania były ujednolicone. Zadaniem przedszkola jest zatem konieczność organizowania warunków umożliwiających aktywny udział rodziców w życiu przedszkola. Jest to bardzo ważne, bowiem wśród rodziców odnajdujemy przedstawicieli różnych zawodów i specjalności, i dlatego będą oni najlepszymi uczestnikami procesu związanego z doradztwem zawodowym już na etapie wychowania przedszkolnego. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie

doradztwa zawodowego określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego oraz sposoby ich realizacji (Rozporządzenie MEN, 2019).

W rozporządzeniu tym przedszkola zostały zobowiązane do opracowywania na każdy rok szkolny programu realizacji doradztwa zawodowego. Powinien być on realizowany poprzez wizyty zawodowoznawcze, mające na celu poznanie przez dzieci środowiska pracy w wybranych zawodach. Załącznik do tego rozporządzenia określa treści programowe dla przedszkoli. Koncentrują się one wokół czterech obszarów tematycznych: „Poznanie siebie”, „Świat zawodów i rynek pracy”, „Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie” oraz „Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych” (Rozporządzenie MEN, 2019).

Bez udziału rodziców realizacja doradztwa zawodowego już na etapie przedszkola praktycznie nie jest możliwa. Rodzice jako członkowie społeczności lokalnej, prezentujący różne dziedziny zawodowe, są bardzo ważnymi partnerami przedszkola w tym obszarze.

Przedszkole Montessori w Jarosławiu od wielu lat ma wypracowany model współpracy z rodzicami. Rodzice są na co dzień obecni w przedszkolu i w znaczącym stopniu włączani są w proces edukacyjno-wychowawczy. Model tej współpracy opiera się na współdecydowaniu o sprawach ważnych dla kształtowania i wychowania dzieci. Współpraca z rodzicami i jej zakres jest co roku planowany. Formy współdziałania są dobrze zorganizowane i atrakcyjne. Poszukiwanie potencjału drzemiącego w rodzicach i uświadomienie im, że w procesie edukacyjno-wychowawczym będą źródłem cennych wartości dla dzieci jest jednym z ważniejszych zadań nauczycieli w kontekście współpracy z rodzicami. To właśnie rodzice dzieci jako członkowie społeczności lokalnej będą też dla innych źródłem informacji o jakości pracy przedszkola, co dla procesu budowania wizerunku przedszkola w środowisku lokalnym jest bardzo istotne.

W Przedszkolu Montessori w Jarosławiu jedną z atrakcyjniejszych form współpracy z rodzicami są tzw. lekcje hobbystyczne i lekcje eksperckie, podczas których rodzice lub inni członkowie rodziny prezentują nie tylko swoje zawody, ale także zainteresowania, hobby, talenty. Tu wymienimy lekcje z lekarzem, pielęgniarką, dietetykiem, farmaceutą, fryzjerem, ekspedientką, trenerem sportowym, bibliotekarką, stolarzem, szewcem, żołnierzem, pszczelarzem, kucharzem, leśnikiem itp. Dzieci bardzo są zainteresowane taką formą aktywności. Często to właśnie rodzice wprowadzają je w świat zawodów i rynku pracy, jednocześnie znacząco wpływając na wzmocnienie wychowawczej roli przedszkola poprzez poszerzanie wiedzy o świecie. Taka współpraca z rodzicami, jako członkami społeczności lokalnej, jest wyrazem uznania ich kompetencji i chęci tworzenia środowiska uczenia się dzieci z udziałem rodziców

i ma charakter systematyczny. Rodzice to ważne ogniwo w procesie edukacyjno-wychowawczym prowadzonym w przedszkolu.

Bardzo ważną formą współpracy przedszkola ze środowiskiem lokalnym jest współpraca wychowawcza. Celem tej współpracy jest wprowadzenie dzieci w świat wartości uniwersalnych i uczenie ich odpowiednich postaw prospołecznych. To także rozwijanie wrażliwości na to, co w życiu jest ważne. W tym obszarze współdziałania przedszkole włącza dzieci do udziału w różnych uroczystościach, a także w przedsięwzięciach, akcjach charytatywnych na rzecz społeczności lokalnej. To także koncentrowanie uwagi dzieci wokół spraw i potrzeb małej ojczyzny. W tym zakresie przedszkole wspiera rodziny potrzebujące i znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, poprzez pozyskiwanie środków rzeczowych na rzecz ubogich.

Działania te znacząco wpływają na rozwój osobowości dziecka, na rozwijanie wrażliwości, na potrzeby drugiego człowieka, a także jest to nauka bezinteresownej pomocy. Wszystkie działania wpływają na kształtowanie hierarchii wartości i postaw moralnych. Znacząco wpływają na tak bardzo ważny proces uspołecznienia dzieci.

Kolejnym obszarem współpracy ze środowiskiem lokalnym jest współdziałanie w zakresie wychowania zdrowotnego, bezpieczeństwa i profilaktyki. Lokalne instytucje współpracujące z przedszkolem w tym obszarze przyczyniają się do kształtowania wśród dzieci między innymi zdrowego stylu życia. W tym zakresie jako partnerów Przedszkole Montessori odnalazło w środowisku lokalnym między innymi: Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, chociażby przez pryzmat realizacji programu antynikotynowego „Czyste powietrze wokół nas”, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji poprzez organizację zajęć sportowych prowadzonych przez miejscowe zawodniczki i wpływanie na harmonijny rozwój psychofizyczny dzieci. Stałymi partnerami są także lekarze, pielęgniarki, farmaceuci, trenerzy, sportowcy, ratownicy medyczni, dietetycy. We współpracy z tymi specjalistami przedszkole realizuje zadania programu profilaktyczno-wychowawczego, zwłaszcza w kontekście promocji zdrowia, zdrowego trybu życia, aktywnego spędzania wolnego czasu. Bardzo ważne w tym obszarze współpracy jest organizowanie sytuacji edukacyjnych do umiejętności rozpoznawania zagrożeń dla życia i zdrowia, także w znaczeniu profilaktycznym. W tym zakresie przedszkole podjęło współpracę z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Strażą Graniczną, Sanepidem i Ratownictwem Medycznym.

Zorganizowana współpraca przedszkola ze środowiskiem lokalnym w zakresie opieki związana jest z organizowaniem optymalnych warunków dla zdrowia i wszechstronnego rozwoju dzieci. „Współdziałanie przedszkola, szkoły ze środowiskiem lokalnym w zakresie opieki to świadome działania

nauczycieli i środowiska mające na celu zaspokojenie potrzeb i zapewnienie przyjaznych, bezpiecznych i korzystnych dla zdrowia psychofizycznego uczniów warunków edukacji (z uwzględnieniem praw dziecka). Działania te obejmują pedagogizację rodziców w dziedzinie stymulowania rozwoju dziecka, opiekę w czasie uroczystości, wycieczek, pomoc materialną dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, współpracę z instytucjami działającymi na terenie gminy” (Reczek-Zymróz, 2009). W tym obszarze współpracy przedszkola ze środowiskiem lokalnym jako znaczące należy wymienić pedagogizację rodziców – organizowanie spotkań, prelekcji, warsztatów z pedagogami lub psychologami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej poprzez dofinansowanie kosztów pobytu dzieci w przedszkolu, a także udział nauczycieli w interdyscyplinarnym zespole ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w związku z założeniem rodzinie Niebieskiej Karty.

Stale doskonaląca się kadra Przedszkola Montessori podejmuje wiele przedsięwzięć, które są działaniami nowatorskimi, ukierunkowanymi na doskonalenie i podwyższanie jakości pracy przedszkola, i które w swoich założeniach służą dziecku, rodzicom, a także społeczeństwu.

We współpracy ze środowiskiem lokalnym bardzo ważne jest również, aby promować w nim wartość wychowania przedszkolnego. Tak więc przedszkole prezentuje i upowszechnia informacje na temat oferty edukacyjnej oraz istotne informacje na temat celowości i skuteczności podejmowanych działań. Organizuje i prowadzi warsztaty dla studentów uczelni pedagogicznych i osób zainteresowanych prowadzoną innowacją pedagogiczną. Ze strony internetowej przedszkola można dowiedzieć się o założeniach systemu edukacyjnego Marii Montessori, o działaniach przedszkola, osiągnięciach i sukcesach wychowanków oraz nauczycieli. W plan pracy przedszkola włączono innowacyjny projekt uczestnictwa rodziców w codziennych wydarzeniach, polegający na obserwowaniu pracy dzieci i prowadzeniu wspomnianych już lekcji eksperckich i hobbyistycznych, a także w zakresie preorientacji zawodowej przedszkolaków. Upowszechnianie wiedzy o koncepcji pracy przedszkola, o jego ofercie edukacyjnej i osiągnięciach dzieci skutkuje znajomością wśród rodziców i mieszkańców społeczności lokalnej założeń przedszkola montessoriańskiego. Montessoriańska idea wychowania i nauczania jest popularna w mieście, dzięki temu, że placówka podejmuje działania nakierowane na ukazanie celów i efektów wdrażanego procesu wspomagania rozwoju edukacji dzieci przedszkolnych i upowszechnia je w lokalnym środowisku.

Placówka poprzez swoje wielokierunkowe działania przygotowuje także dzieci do aktywnego udziału w życiu środowiska lokalnego. Bardzo ważnym jest, aby pokazać dzieciom otaczające go środowisko w kilku wymiarach,

a zwłaszcza kulturowym, przyrodniczym, aby w przyszłości mogło dobrze w nim funkcjonować. Dzieci wizytują lokalne instytucje użyteczności publicznej, m.in. Miejską Bibliotekę Publiczną, Bibliotekę Dziecięcą, Muzeum, Akademię Słodkości utworzoną przy Fabryce Mendelez, Wyższą Szkołę Techniczno-Ekonomiczną, Komendę Hufiec Jarosław, Zakład Szewski, Szkoły Podstawowe, Fitness Klub, Jednostkę Wojskową, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, Alboretum w Bolestraszczykach. Są to stali i sprawdzeni partnerzy, dzięki którym pozaprzedszkolem dzieci gromadzą wiedzę i doświadczenia z różnych obszarów zainteresowań, a także w zakresie profilaktyki zdrowotnej, czytelnictwa, ekologii, poznawania rynku pracy.

W ramach współpracy przedszkola ze środowiskiem lokalnym dzieci uczestniczą w różnych imprezach i uroczystościach kulturalnych organizowanych na terenie miasta. Prezentują swoje uzdolnienia i umiejętności podczas konkursów plastycznych, recytatorskich, tanecznych i wokalnych. Uczestniczą w przeglądach teatralnych, wystawach i w przeglądach twórczości dziecięcej. Przedszkole współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Kultury, z Centrum Promocji i Kultury, z lokalnym Muzeum oraz z innymi placówkami przedszkolnymi i szkolnymi, włączając dzieci do różnych przedsięwzięć. Znamienny w tym względzie jest Przegląd twórczości Dziecięcej „Bajkowy Świat”, Przegląd artystyczny „I ja mam talent”. Przedszkole wychodząc naprzeciw rozwijaniu zainteresowań matematycznych dzieci przedszkolnych, co roku organizuje Olimpiadę Matematyczną Przedszkolaków. Cyklicznie organizuje konkurs literacko-plastyczny „Mali artyści – wielcy twórcy” pod patronatem lokalnego twórcy i poety. Ponadto uczestniczy w integracyjnych festynach organizowanych przez Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Dzieci włączając się do udziału w ogólnopolskich akcjach, promują zdrowe postawy i zachęcają tym samym lokalne środowisko do weryfikacji dotychczasowych postaw. Służy temu realizacja programów lokalnych i ogólnopolskich: „Bezpieczny przedszkolak”, „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Ostrożnie pies”, „Bezpieczne życie w Jarosławiu”, „Mamo, Tato wolę wodę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Cała Polska czyta dzieciom”, zwracając tym samym uwagę społeczeństwa na współczesne problemy społecznej cywilizacyjnej. Przedszkole realizuje również zadania związane z promowaniem postaw społecznie pożądanych w środowisku lokalnym. Służą temu liczne akcje charytatywne, np. „Wielka Galeria Artystyczna”, podczas której w wyniku aukcji prac plastycznych dzieci gromadzone są środki na organizację wypoczynku letniego dzieci z najuboższych rodzin ze środowiska lokalnego. W ramach akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimą” przedszkole co roku prowadzi zbiórkę artykułów szkolnych oraz żywności dla najbardziej potrzebujących. Akcja „Góra grosza” przynosi wymierne korzyści w postaci monet na rzecz dzieci z Domu Dziecka. Prowadzone są zbiórki

karmy dla zwierząt, makulatury na budowę studni w Zambii. Dzięki tym działaniom zyskują nie tylko dzieci, rodzice, ale także integruje się cała społeczność lokalna. Rozwija się współpraca pomiędzy nauczycielami a różnymi lokalnymi instytucjami i organizacjami w mieście, polegająca na dzieleniu się dobrymi praktykami. Przedszkole posiada stałych partnerów do współpracy, mimo to nadal poszukuje cennych wartości w środowisku lokalnym, aby wzmocnić wartość wychowania przedszkolnego.

Nie ulega wątpliwości, że na jakość pracy przedszkola wpływa wiele czynników. Bardzo ważny jest wizerunek placówki, na który pracuje się latami. Przedszkole Montessori w Jarosławiu jest dość mocno osadzone w przestrzeni publicznej, a to za sprawą twórczej adaptacji systemu edukacyjno-wychowawczego Marii Montessori. Przedszkole dbając o wszechstronny rozwój dzieci, organizuje optymalne warunki do aktywnego uczenia się dzieci, gromadzenia wiedzy, umiejętności i doświadczeń również w korelacji ze środowiskiem lokalnym. Kalendarz imprez i uroczystości jest ściśle powiązany z tradycjami lokalnymi i narodowymi. Kadra przedszkola odnalazła w tym środowisku wiele instytucji, organizacji, osób, w tym rodziców dzieci, którzy są źródłem cennych wartości dla dzieci. Efekty tej współpracy są znaczące i przynoszą wymierne korzyści dla dzieci, rodziców i nauczycieli.

References

- Karwowska-Struczyk, M. (2012). *Edukacja przedszkolna. W poszukiwaniu innych rozwiązań*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Miksza, M. (2014). *Edukacja w systemie Marii Montessori – wychowaniem do wartości*. Wydawnictwo Palatum.
- Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego. Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. poz. 356.
- Rzeczek-Zymróż, Ł. (2009). *Współdziałanie pedagogiczne szkoły podstawowej ze środowiskiem lokalnym*. Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego, Dz. U. z 2016 r. poz. 325.
- Smak, E. (red.) (2006). *Nauczyciel w edukacji Przedszkolnej*. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
- Surma, B. (2009). *Dziecko i dorosły w koncepcji pedagogicznej Marii Montessori – teoria i praktyka*. Wydawnictwo Palatum.

Szczurek-Boruta, A., Chojnacka-Szynaszko, B., Gancarz, A. (2016). *Szkoła i rodzina w środowisku lokalnym*. Wydawnictwo Adam Marszałek.

Waloszek, D. (2010). *Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Obszary sporów i poszukiwań, wyzwań i doświadczeń w kontekście zmian oświatowych*. Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola.

Winiarski, M. (2000). *Rodzina – szkoła – środowisko lokalne. Problemy edukacji środowiskowej*. Instytut Badań Edukacyjnych.